

**ANTI-KORUPCINIO ELGESIO LIETUVOS
NACIONALINIO OPEROS IR BALETO
TEATRE TAISYKLIŲ
ATMINTINĖ**

2023-05-26

Laikydami Antikorupcinio elgesio Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatre (toliau – Teatras) taisyklių Teatro darbuotojai nustato:

- ✓ Skaidrios Teatro veiklos standartus;
- ✓ Teatro darbuotojų antikorupcinio elgesio standartus;
- ✓ Profesinės etikos vertybes ir principus, kurių turi laikytis visi Teatro darbuotojai, vykdydami savo pareigas ir funkcijas, tiek darbo aplinkoje, tiek už jos ribų.

Antikorupcinio elgesio Teatre taisyklės padeda:

- ✓ Kurti ir užtikrinti atsparią korupcijai darbo aplinką Teatre, formuoti etikos ir moralės vertybėms;
- ✓ Ugdyti Teatro darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą, korupcijos netoleravimą, atsakingumą ir sąžiningumą;
- ✓ Didinti Teatro veiklos skaidrumą, viešumą, Teatro darbuotojų autoritetą visuomenėje ir pasitikėjimą.

Antikorupcinio elgesio Teatre standartai (I):

- ✓ Teatre laikomasi nepakantumo korupcijai pozicijos, netoleruojama jokia korupcinio pobūdžio veika;
- ✓ Teatro darbuotojai nepriima jokių dovanų, jeigu tai susiję su jų užimamomis pareigomis, išskyrus „Teatro dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos apraše” (toliau – Teatro dovanų politika) nustatytas išimtis, informuoja Teatrą apie gautas dovanas;
- ✓ Teatras siekia, kad vykdoma veikla atitiktų veiklos procedūrų skaidrumo ir teisėtumo kriterijus;
- ✓ Teatro darbuotojai vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto, užtikrina, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams.

Antikorupcinio elgesio Teatre standartai (II):

- ✓ Teatro darbuotojai, laikydamiesi Teatre nustatytos tvarkos dėl privačių interesų deklaravimo, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus, o esant interesų konfliktui, nusišalina nuo sprendimų priėmimo;
- ✓ Teatras yra nustatęs pareigybių sąrašą į kurias vykdam atranką skelbiami konkursai;
- ✓ Teatras yra nustatęs pareigybių sąrašą į kurias atrinktų kandidatų patikimumą vertina Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT);
- ✓ Teatre didinamas darbuotojų sąmoningumas ir skatinamas netoleravimas korupcijos apraiškoms;
- ✓ Teatro darbuotojai nesinaudoja savo užimamomis pareigomis ar savo statusu asmeninei naudai gauti;
- ✓ Teatro vadovai įsipareigoja savo asmeniniu pavyzdžiu, kasdieniais darbais kurti ir skatinti antikorupcinę aplinką, stiprinti Teatro dalykinę reputaciją ir didinti visuomenės pasitikėjimą Teatru bei Teatro darbuotojais.

Teatro dovanų politika:

Dovanotojas (fizinis ar juridinis asmuo) teikia	Dovana teikiama dėl Teatro darbuotojo tarnybinės padėties ar einamų pareigų	Dovana teikiama kaip privačiam asmeniui
Dovaną/paslaugą, susijusią su Teatro darbuotojo einamų pareigų (funkcijų) atlikimu (vykdymu) (VPIDĮ 13 str. 1 d.)	Negalima priimti	Negalima priimti
Dovaną, susijusią su Teatro darbuotojo einamų pareigų (funkcijų) atlikimu (vykdymu) + pagal tarptautinį (diplomatinį) protokolą + <150 €	Galima priimti	Pagal tarptautinį (diplomatinį) protokolą dovanos tokiais atvejais neteikiamos
Dovaną, susijusią su Teatro darbuotojo einamų pareigų (funkcijų) atlikimu (vykdymu) + pagal tradicijas + <150 €	Galima priimti	Negalima priimti
Reprezentacinę dovaną su simbolika + <150 €	Galima priimti	Galima priimti
Paslaugas, kuriomis bus naudojamos su Teatro darbuotojo einamų pareigų (funkcijų) atlikimu (vykdymu) susijusiais tikslais	Galima priimti	Tarnybiniais tikslais paslaugos privatiems asmenims neteikiamos
Dovaną/paslaugą, nesusijusią su Teatro darbuotojo einamų pareigų (funkcijų) atlikimu (vykdymu)	Negalima priimti	Galima priimti

Savo pareigas atliekantys Teatro darbuotojai privalo:

Elgtis nepriekaištingai

Nepriimti dovanų
(išskyrus nustatytas išimtis)

Būti nepaperkami

Kas yra korupcija, kyšis?

- ✓ Korupcija - piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudos sau ar kitam asmeniui viešajame ar privačiame sektoriuje;
- ✓ Kyšis - tai neteisėtas atlygis už pageidaujamą valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens teisėtą ar neteisėtą veikimą arba neveikimą vykdant pareigas;
- ✓ Pažymėtina, kad minimali kyšio vertė nereglamentuota, todėl baudžiamoji atsakomybė kyla nepriklausomai nuo kyšio vertės.

Kaip atskirti kyši nuo dovanos ir neteisėto atlygio?

- ✓ Kyšis - siūlomas, duodamas, žadamas, reikalaujamas už veikimą ar neveikimą, susijusį su darbuotojo pareigomis. Tai gali būti daiktai, pinigai, turtinės teisės, atleidimas nuo turtinių įsipareigojimų, paslaugos, nuolaidos, pranašumo konkurencijoje įgijimas, pelno žadėjimas, kita neteisėta turtinė nauda;
- ✓ Dovana - tai bet koks neatlygintinai perduodamas turtas ar turtinė teisė, apimanti viską, ką galima įvertinti pinigais. Dovana gali būti priimama tik pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su darbuotojo pareigomis, taip pat reprezentacijai skirtos dovanos su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika;
- ✓ Neteisėtas atlygis - darbuotojui dėl jo vykdomų pareigų atnešti, atsiųsti ar kitu būdu perduoti pinigai, kiti daiktai, kurie nelaikytini dovanomis, gautomis pagal tarptautinį protokolą, tradicijas ar reprezentacinėmis, bei neturintys kyšio požymių. Neteisėtas atlygis teikiamas dėl darbuotojo vykdomų pareigų, tačiau nesusijusios su asmens interesais įstaigoje (pvz. kaip padėka už darbą, vaišingumas ir pan.).

Teatro darbuotojo veiksmai gavus pasiūlymą priimti kyšį už jo pareigų atlikimą ar neatlikimą (*pažymėtina, kad vien pažadas, susitarimas, reikalavimas ar provokavimas duoti kyšį yra baigtas nusikaltimas, t. y. pradėti ikiteisminį tyrimą galima ir asmeniui nepriėmus kyšio fiziškai*):

- ✓ Nepriimti tokio siūlymo, pareikalauti nedelsiant nutraukti neteisėtus veiksmus;
- ✓ Padaryti įrašą (esant galimybei), pareikšti, kad netoleruojate jokių nepagrįstų atlygių ir dovanų;
- ✓ Paaiškinti, kad tokie veiksmai gali būti traktuojami kaip nusikalstama veika; įspėti, kad apie kyšio siūlymą bus pranešta ikiteisminio tyrimo institucijai - STT);
- ✓ Pranešti STT ir iki pareigūnų atvykimo elgtis pagal jų nurodymus (net jei asmuo veiksmus nutraukė);
- ✓ Informuoti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Teatre atsakingą asmenį pranesk@opera.lt.

Teatro darbuotojo veiksmai gavus kyšį :

- ✓ Neimti kyšio į rankas, pareikalauti nedelsiant nutraukti neteisėtus veiksmus;
- ✓ Padaryti įrašą (esant galimybei), pareikšti, kad netoleruojate jokių nepagrįstų atlygių ir dovanų;
- ✓ Paaiškinti, kad tokie veiksmai gali būti traktuojami kaip nusikalstami;
- ✓ Įspėti, kad apie kyšio davimą bus pranešta STT;
- ✓ Apsaugoti įvykio vietą, išsaugoti įrodymus, nustatyti įvykio liudytojus;
- ✓ Pranešti STT ir iki pareigūnų atvykimo elgtis pagal jų nurodymus (net jei asmuo veiksmus nutraukė);
- ✓ Informuoti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Teatre atsakingą asmenį pranesk@opera.lt.

Teatro darbuotojo veiksmai, jei kyšis buvo pasiūlytas, pažadėtas, perduotas arba reikalavimas atlikti tam tikrus veiksmus, pateiktas el. paštu, telefonu ar kitomis priemonėmis:

- ✓ Išsaugoti įrodymus;
- ✓ Užfiksuoti, padaryti siuntos išpakavimo ir siuntos turinio nuotraukas, pokalbio garso įrašą, ekrano nuotrauką ir pan.;
- ✓ Informuoti STT
- ✓ Informuoti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Teatre atsakingą asmenį pranesk@opera.lt.

Teatro darbuotojo veiksmai gavus pasiūlymą paveikti kitą Teatro darbuotoją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, jei jums daromas poveikis atlikti neteisėtus veiksmus:

- ✓ Kategoriškai atsisakyti atlikti prašomą veiksma ir savo pareigas atlikti tinkamai, kaip nustatyta teisės aktuose; pareikalauti nutraukti neteisėtus veiksmus;
- ✓ Užfiksuoti, padaryti įrašą (esant galimybei). Pareikšti, kad netoleruojate tokio elgesio;
- ✓ Paaiškinti, kad tokie veiksmai gali būti traktuojami kaip nusikalstama veika; įspėti, kad apie pasiūlymą paveikti kitą asmenį bus pranešta STT;
- ✓ Pranešti STT ir iki pareigūnų atvykimo elgtis pagal jų nurodymus;
- ✓ Informuoti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Teatre atsakingą asmenį pranesk@opera.lt.

Teatro darbuotojo veiksmai Teatro patalpose (darbo vietoje) radus su Jūsų darbu nesusijusių daiktų:

- ✓ Susisiekti su asmeniu, kuris Jūsų nuomone galėjo palikti daiktus ir paprašyti kuo skubiau atvykti pasiimti paliktų daiktų;
- ✓ Jei įtariate, kad tai galėtų būti kyšis, įspėti asmenį, kad toks elgesys gali būti traktuojamas kaip nusikalstama veika;
- ✓ Jei įtariate, kad tai galėtų būti kyšis, nedelsiant informuoti STT;
- ✓ Informuoti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Teatre atsakingą asmenį pranesk@opera.lt.

Svarbu prisiminti:

- ✓ Net ir niekuo iš pirmo žvilgsnio neįpareigojantis pasiūlymas (pvz. kvietimas į organizuojamą laisvalaikio renginį) gali būti tik pretekstas interesantui su jumis užmegzti neformalų ryšį dėl jūsų užimamų pareigų ar vykdomų funkcijų Teatre;
- ✓ Dėl poveikio Jums vieną kartą atlikę neteisėtus veiksmus ar neįvykdę savo pareigų priėmęs kyšį, kitą kartą galite sulaukti jau nebe prašymo už atlygį atlikti tam tikrus veiksmus, susijusius su Jūsų vykdomomis pareigomis ar funkcijomis Teatre, arba nevykdyti jų, bet reikalavimo grasinant panaudoti prieš Jus sukauptą kompromituojančią informaciją.

Apie asmens neteisėtus veiksmus rekomenduotina nedelsiant pranešti:

- ✓ STT (tel.: (8 5) 266 3333, el. paštu pranesk@stt.lt, arba palikti pranešimą interneto svetainėje www.stt.lt;
- ✓ Teatro vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu:
  - atsiųsti informaciją apie pažeidimą elektroninio pašto adresu pranesk@opera.lt,
  - tiesiogiai atvykus į Teatrą jos oficialiomis darbo valandomis pas Teatre už antikorupcinės aplinkos kūrimą atsakingą asmenį,
  - atsiųsti asmens pasirašytą pranešimą paštu Teatrui adresu A. Vienuolio g. 1, LT-01104 Vilnius. Siunčiant pranešimą paštu, po Teatro pavadinimu ant voko turi būti nurodoma žyma „Kompetentingam subjektui asmeniškai“;
- ✓ Kultūros ministerijos vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, informacija pateikta interneto svetainėje <https://lrkm.lrv.lt/lt/administracine-informacija/praneseju-apsauga/informacijos-apie-pazeidima-pateikimo-budai> nurodytu būdu.